בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום ה', ב' באב תשס"ו (27 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

*מחר, **ג' באב**, בשנת תרח"ץ [1938], **הושלמה בניית כביש וגדר על גבול הצפון** של הארץ, בתגובה לחדירת כנופיות מחבלים במרד הגדול, בשנות תרצ"ו-תרצ"ט [1936-1939].*

בשנת 1936 פתחו ערביי ארץ-ישראל במרד הגדול. במהלכו, נהגו הערבים לפגוע ברכוש יהודי ובריטי באזור חיפה ועמק יזרעאל, ולהימלט בגליל. השלטון הבריטי נחלץ באיטיות לפעול נגד החדירה מצפון. קשיים פוליטיים, כלכליים וצבאיים מנעו פעולה מסודרת נגד הכנופיות, שפעלו כמעט באין מפריע בצפון. בפרוץ המאורעות, באפריל 1936, נקטו השלטונות פעולה הססנית נגד הפורעים, ורק בשלב השני של המאורעות, בשנת 1937, החלו לעשות נגד החדירות בצפון הארץ.

עם התגברות הפעילות הערבית העוינת החליטו האנגלים להיעזר במומחים למלחמה בטרור. באוקטובר 1937 נכנס לתפקידו כיועץ מיוחד למלחמה בטרור **סר צ'ארלס טגארט**, קצין משטרה בגימלאות שרכש מומחיות במלחמה בפשיטות טרור בצפון – מערב הודו ובבנגאל. במשך שנתיים שימש טגארט יועץ, ונהנה מגיבוי מצד הגורמים הצבאיים שפעלו בארץ נגד הטרור הערבי. במשך כחודשיים סייר טגארט ברחבי הארץ, עמד על בעיות הבטחון והציע הצעות להילחם בטרור הערבי. לבסוף, הוא הציע לבנות גדר ביטחון, מצודות וגם מצודות קטנות: "פיל-בוקס"ים. המנדט הבריטי נתן את העבודה ל"**סולל בונה**" וכך מונו צעירים יהודיים לבנות וכן לשמור על הגדר. בניה זו הכירה ליהודים את אזור הגליל, שכן עד אז הישובים היהודים היו מעטים באזור זה.

בראשית 1938, נערכו דיונים ממושכים בין אנשי הצבא, פקידות הממשל וטגארט בנושא הגדר, מיקומה, מימונה ואופן הפעלתה. המושל הבריטי בצפון הארץ, **קירקברייד**, טען שקו הגבול כבר חותך קרקעות כפריים וגדר לאורך הכביש תגביר את קשיי הכפרים. ובכל זאת הוא, וגם מפקדי הצבא. תמכו בבניית הגדר. גם השלטונות הצרפתיים בסוריה תמכו בהקמת הגדר, אם כי בשיחה בין הנציב הצרפתי העליון בסוריה **דמרטל** ובין טגארט, התלונן הצרפתי: "לכם יש רק 60 ק"מ של גבול לשמור עליו בעוד תורכיה שומרת על גבול ארוך מזה נגד מנריהים ומצליחה בזה וגם הדוצ'ה (מוסוליני) עשׂה יותר מכך בלוב. האם בריטניה הגדולה, אחת המעצמות הגדולות בעולם, לא יכולה לדון ב- 60 ק"מ ולפתור הבעיה?"

קביעת תוואי הגדר הוציאה את "אצבע הגליל" מתחומי השטח המוגן, והמעבר מאזור זה לשאר חלקי ארץ - ישראל אמור היה להתבצע דרך שערים בפיקוח השלטונות הבריטיים. לשם ייעול עבודת בניית הגדר ולהגברת הפיקוח על מניעת המעבר, הוחלט להצמיד את הגדר ככל האפשר לתוואי הכביש הקיים. כתוצאה מכך, נבנתה גדר הצפון לאורך כביש הצפון וכביש ראש פינה - מטולה עד לאזור המנזר הבנדיקטי בהר האושר. משם ירדה הגדר אל ים כנרת ממערב לכפר נחום. **3 חודשים לאחר תחילת העבודה**, בסוף יולי 1938, נסתיימה בניית הגדר במועד שנקבע מראש. לאחר סיום בניית הגדר המשיכו אנשי "סולל בונה" בניקוי השטח משני צדי הגדר, ובעיקר מצדה הצפוני, ששם נעקרו שיחים ובוערו עצים כדי ליצור שדה ראיה ולמנוע התגנבות לגדר בחסות הצמחיה.

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 19^{16}	(י-ם): 19^{03}	(ת"א): 19^{18}	(חיפה): 19^{11}
צאת השבת	(ב"ש): 20^{14}	(י-ם): 20^{19}	(ת"א): 20^{21}	(חיפה): 20^{22}

פרשת השבוע: "**דברים**" [דברים א' 1 – ג' 22] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.